

Biroul permanent al Senatului
Bp 476 30.09.2013

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, cu modificările și completările ulterioare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B476 din 5.09.2013,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.33/2007, astfel încât să rezolve unele problemele privind alegerea în Parlamentul European a candidaților români. Potrivit Expunerii de motive, condițiile prevăzute de lege au favorizat partidele mari în detrimentul celor mici și a candidaților independenți”. Prin proiect se propune „reducerea marcantă a numărului de semnături necesare pentru partide la 25.000 și la 5.000 pentru un candidat independent. În plus, se propune înlocuirea votului pe liste închise cu votul preferențial de tip STV care permite alegătorului să stabilească ierarhia pe listele fiecărui partid”.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, conform prevederilor art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea

dispozițiilor art.75 alin.(1), din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Din punct de vedere al dreptului Uniunii, proiectul intră sub incidența reglementărilor subsumate conceptului de **Cetățenie Europeană, segmentul legislativ - Europa cetățenilor, sectorul - Dispoziții instituționale - Parlamentul European.**

La nivelul dreptului european derivat, prezintă incidență **Decizia nr.2002/772/CE, Euratom a Consiliului din 25 iunie și 23 septembrie de modificare a Actului privind alegerea reprezentanților în Parlamentul European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom din 20 septembrie 1976,** care este obligatoriu în toate elementele sale, potrivit art.288 din **Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), parte constitutivă a Tratatului de la Lisabona.** Astfel, potrivit **recomandărilor Consiliului,** fiecare stat membru este liber să-și aleagă propriul sistem electoral pentru alegerile europarlamentare, în limita **următoarelor constrângeri:** a) *să fie un sistem proporțional organizat sub formă de listă de partid sau sub formă de vot unic transferabil;* b) *pot fi organizate mai multe circumscripții pe țară dacă această împărțire nu va afecta proporționalitatea rezultatelor alegerilor;* c) *pragul electoral nu poate fi mai mare de 5 procente.*

Constrângerile sus-menționate decurg din necesitatea Parlamentului European (PE) de a concilia două exigențe parțial divergente: reprezentarea minorităților (recomandă un sistem de vot proporțional) și funcționarea pe bază de familii politice orientate ideologic pentru evitarea fragmentării excesive.

În acest moment, *România practică un sistem electoral proporțional cu listă de partid închisă, cu o singură circumscripție și cu un prag electoral de 5% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național, conformându-se dispozițiilor art.1 din Decizia nr.2002/772/CE, Euratom.*

În ceea ce privește restul statelor membre ale Uniunii Europene, cele mai multe au optat, de asemenea, pentru **sistemul proporțional cu scrutin de listă,** unele dintre ele autorizând și votul preferențial în anumite circumscripții.

O posibilă reformă electorală pentru alegerea membrilor în Parlamentul European la nivelul întregii Uniunii Europene s-a luat în

discuție în cadrul Parlamentului European. În acest sens, Comisia pentru Afaceri Constituționale a prezentat mai multe rapoarte în cadrul PE cu diverse recomandări, printre care și recomandarea ca toate statele membre să introducă un *sistem electoral bazat pe liste semideschise*, pentru ca votanții să poată alege dintre *candidații preferați de pe lista preferată* (vot preferențial semi-deschis). Însă, pe fondul unor reacții care nu indicau un suport imediat pentru aceste recomandări, raportul a fost retras pentru a fi argumentat și fundamentat mai temeinic.

Referitor la **pragul electoral**, 12 state membre impun praguri electorale de peste 3%, nouă dintre acestea practicând pragul electoral maxim admis (printre care Germania, Franța sau Polonia). De remarcat că restul statelor membre (15 state) nu practică pragul electoral.

În ceea ce privește **numărul de semnături necesare**, cele mai multe state membre nu impun astfel de limitări sau, dacă o fac, solicită 3.000, 5.000, 10.000 de semnături. În același timp, sunt și state care impun condiții extrem de restrictive, cum este România (100.000 pentru candidații independenți, respectiv 200.000 semnături pentru partide).

În acest context juridic european, proiectul promovează un sistem electoral competitiv prin **reducerea substanțială a numărului de semnături** necesare candidaților independenți și partidelor pentru a putea participa la alegerile europarlamentare, înscriindu-se, astfel, în rândul celorlalte state membre, dar în ceea ce privește promovarea unui sistem de vot preferențial, trebuie reținute dispozițiile **art.1 din Decizia nr.2002/772/CE, Euratom**, potrivit căroră „*în fiecare stat membru, membrii Parlamentului European sunt aleși pe baza reprezentării proporționale, recurgându-se la sistemul de liste sau la votul unic transferabil*”, **statele membre putând „autoriza și votul pe baza unui sistem de liste preferențiale în conformitate cu procedura pe care o adoptă” (art.1 alin.(2)).**

În aceste condiții, este **opțiunea autorității legiuitoare să aleagă sistemul de vot compatibil** atâta timp cât el se conformează dispozițiilor europene incidente.

În considerarea celor de mai sus, rezultă că, din punct de vedere al conținutului, proiectul nu contravine normelor Uniunii Europene.

3. Semnalăm că deși prin proiect se dorește modificarea textelor care fac referire la ștampila cu mențiunea „VOTAT”, în cuprinsul actului normativ de bază mai rămân unele articole care fac încă trimitere la aceasta. Este cazul art.53 lit.r) și al art.66 alin.(1).

Totodată, sugerăm revederea conținutului textelor din actul normativ de bază care stabilesc datele ce trebuie cuprinse în procesele verbale. Avem în vedere faptul că, potrivit textului propus pentru art.31 alin.(1) lit.b), birourile electorale ale secțiilor de votare au ca atribuție numărarea buletinelor de vot utilizate în procesul de votare, iar potrivit lit.j) a aceluiași articol, procesele-verbale cuprind buletinele de vot utilizate, buletinele de vot nule și cele contestate.

De asemenea, semnalăm că unele texte propuse fac trimiteri greșite la articole care nu se regăsesc în cuprinsul legii.

Astfel, art.25 alin.(1) lit.j) și art.27 alin.(1) lit.j) se referă la procesul-verbal prevăzut la **art.198**, în timp ce art.45 alin.(5) și art.46 alin.(10) au în vedere procesul-verbal prevăzut la **art.197**, în condițiile în care Legea nr.33/2007 are în total 76 de articole.

Față de cele de mai sus, în măsura în care se acceptă sistemul de vot unic transferabil, pentru asigurarea coerenței și aplicării noilor soluții legislative, este necesară revederea întregului act normativ de bază, nu doar a unor texte considerate de referință.

4. Sub rezerva celor de mai sus, la actuala formă a proiectului, menționăm următoarele observații de redactare și de tehnică legislativă:

a) Din titlul propunerii legislative trebuie eliminată sintagma finală „*cu modificările și completările ulterioare*”, deoarece aceste precizări se regăsesc în partea introductivă a articolului unic.

b) Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **articolul unic** trebuie să aibă următoarea redactare:

„Articol unic. - Legea nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.627 din 27 august 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:”

c) Din aceleași rațiuni de tehnică legislativă, intervențiile asupra articolelor propuse pentru a fi modificate vor fi redactate sub forma unor puncte, marcate cu cifre arabe, subsumate articolului unic, după următorul exemplu:

„1. Alineatul (1) al articolului 10 va avea următorul cuprins:

În continuare, se va reda între ghilimele textul propus, din debutul căruia trebuie eliminată abrevierea „Art.10”, deoarece nu se modifică întregul articol.

d) Atunci când este vorba de abrogarea unei litere ca subdiviziune a unui articol, partea dispozitivă trebuie redată după următorul exemplu:

„La articolul 25 alineatul (1), litera e) se abrogă.”

e) Precizăm că intervențiile asupra alineatelor și literelor unui articol trebuie comasate într-un singur punct. De aceea, modificarea art.27 alin.(1) lit.c) și f) trebuie să fie dispusă sub forma:

„La articolul 27 alin.(1), literele c) și f) vor avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru intervențiile asupra art.31 alin.(1) lit.b) și d) și, eventual, lit.f).

În acest context, menționăm că, referitor la lit.f), proiectul cuprinde două norme contradictorii. Pe de o parte, propune modificarea lit.f), iar pe de altă parte abrogarea acestei litere. Se impune, de aceea, revederea textelor.

De asemenea, comasarea intervențiilor legislative este valabilă și pentru art.44 alin.(2) și (3), pentru art.45 alin.(1) și (5), art.46 alin.(3), (7), (10) și (11), precum și pentru art.49 alin.(1) lit.a) și f).

✓ **PRESEDINTE**

dr. Dragoș ILIEȘCU

București
Nr. 1041/27.09.2013

Lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

- ✓
- 1 republicare cu renumerotare
- M. Of. nr. 627/31 aug. 2012 ✓
- Lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European
- 2 modificări prin
- L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
- Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 52 alin. (5), art. 53 lit. n) și r); abrogă art. 55-64*
- 3 modificări prin
- O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013
- Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013*
- aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
- 4 modificări prin
- L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013*